

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Iskolai forduló

2016. november 24.

4. osztály

---

tanuló neve

---

tanuló iskolája

Tollbamondás pontszáma: _____

Szövegértés pontszáma: _____

Helyesírási teszt pontszáma: _____

Összesített pontszám: _____

A 60 pont feletti dolgozatokkal lehet nevezni a megyei fordulóra az alábbi linken 2016. november 25-28. között:
http://pseg.hu/?page_id=53

A dolgozatoknak 2016. november 30-ig be kell érkezniük postán is a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium 7150 Bonyhád, Kossuth u. 4. címre. A borítékra szíveskedjenek ráírni a megyéjük és a verseny nevét!

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Bacskai Eszter szaktanár

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit szaktanár

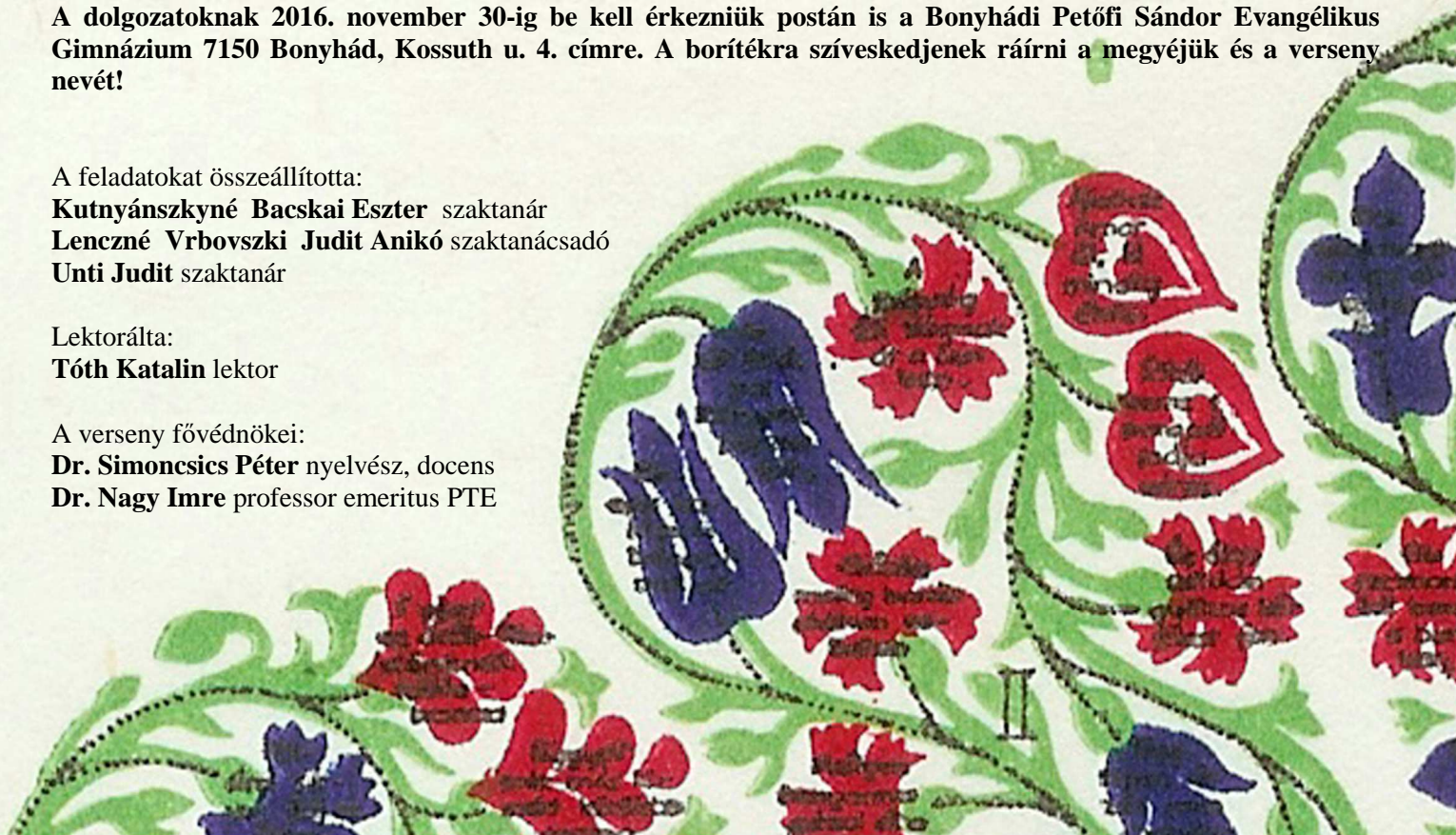
Lektorálta:

Tóth Katalin lektor

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Szövegértési feladatok

Amikor virágoznak a cseresznyefák...

2014. április 12-22.

Egy fantasztikus utazás, amit sosem felejtünk el!

Japánba mentünk, ahol tanárnőm Lotz János nyelvészprofesszor után kutató az oszakai egyetemen. Engem arra kért, hogy mutassam be az egyetemen magyarul tanuló japán diákoknak a magyar népi kultúrát. Igyekeztem a tőlem telhető legtöbbet megtenni: verssel, énekkel, tánczással és a Sárköz bemutatásával. Szerencsére a japán diákok nagyon lelkesek és befogadóak voltak a kultúránk iránt, s az előadás jól sikerült. Külön kiemelném, hogy milyen hamar megtanultak egy magyar népdalt. A tanárnőm Magyarországról, Lotz Jánosról és a gimnáziumunkról beszélt.

A Fuji és a cseresznyefák

Japánban a kedvesség, a figyelem, a pontosság mind általános dolog. Megérte az óriási időeltolódással szenvedni. Megfordultunk Tokióban, Oszakában, Kyotóban, Hiroshimában és Nagoyában.¹ Kirándultunk a Fuji hegyhez, láttuk a Hakone Nemzeti Park csodálatos cseresznyefáit virágba borulni. A sok-sok érdekes és szemet gyönyörködtető történés ellenére eldöntöttem, hogy több zöldteás fagyaltot nem szeretnék enni a jövőben. Bár a japán ételek nagyon ízlettek, s valamelyest megtanultam pálcikával enni, ha nem is olyan szépen, mint kellett volna.

Japán legnagyobb ajándéka annak az átható tiszteletnek a megtapasztalása volt, amely

mindenhol jelen van az emberek között.

(Készült Mátics Anna élménybeszámolója alapján.)

Feladatok

1. Igaz vagy hamis?

4/

- a) Ketten utaztak Japánba Magyarországról. _____
- b) Japánban áprilisban virágoznak a cseresznyefák. _____
- c) A japán diákok énekeltek is. _____
- d) Az oszakai egyetemen magyarul adhatott elő a tanárnő. _____

2. Miről nem beszéltek az egyetemen magyar vendégek a japánoknak?

2/

Húzd alá a kérdésnek megfelelő válaszlelemeket!

Lotz János életéről   *a bonyhádi gimnáziumról*   *a japán ételekről*   *a tiszteletről*   *a magyar népdalokról*   *Sárköz népi kultúrájáról*

¹ Japán városok nevei

3. Írd a táblázat megfelelő helyére az alábbi fogalmakat!

6/

4.

Fuji, cseresznyevirágzás, evőpálcika, népi kultúra, fagylalt, Sárköz

Sajátosan magyar	Sajátosan japán	Mindkét kultúrára jellemző

5. Mit jelenthet a kiemelt szó? Húzd alá a megfelelőt választ

1/

időeltolódás

Japán egy másik kultúra, ezért másképp mérik az időt.

vagy

Japán nagyon messze van, ezért a nappal és az éjszaka másik időpontra esik, mint Magyarországon.

6. Írj a japánokat jellemző tulajdonságok mellé egy hasonló jelentésű szót vagy kifejezést!

4/

kedvesség: _____ figyelmisség: _____

pontosság: _____ tiszteletadás: _____

7. Töltsd ki a táblázatot a szövegben szereplő tények alapján!

3/

Döntsd el, hogy az itt szereplő élmények megtörténtek-e a látogatáskor vagy sem! Az első oszlopba tehát az **igen** vagy a **nem** kerüljön.

Élményforrás	Igen, megtörtént vagy nem	Példa a szövegből
városnézés		
színházi előadás		
kirándulás a természetben		
ételkóstolás		

Összesen 20 pont

Elért pontszám: _____

Helyesírási feladatok

1. A következő történetben 20 helyesírási hiba van. Húzd alá a helytelenül írt szavakat, és írd fölédjük a jó megoldást! **20/**

Örkény István: Gondolatok a pincében

A labda egy betört ablakon keresztül leesett az alagsori folyosóra.

Az egyik gyerek, a házmesterék tizenégy éves kislánya, lebecsgette érte. Szegénykének a villamos levágta a fél lábát, s boldog volt, ha labdát szedhetett a többieknek.

Az alagsorban félhomáj terlyengett, de azért feltűnt neki, hogy egy sarokban megmozdult valami.

– Cicus! - szólt oda a falábú házmesterkislány. – Hát te hogy kerülsz ide, kiscicám?

Fölkapta a labdát, s ahogy csak tudott, elsietett vele.

Az öreg, csúnya és rossz szagú patkány – őt nézték cicának – meghökent. Így még nem beszélt vele senki.

Eddig csak utálták, szénnel halyigálták, vagy rémülten elmenekültek előle.

Most jutott eszébe először, hogy milyen más lett volna minden, ha történetesen cicának születik.

Sőt – mert ilyen tellhetetlenek vagyunk – mingyárt továbbszötte ábrágyait. Hát még ha falábú házmesterkislánynak születik?

De ez már túlságosan szép volt. Eszt már el sem tudta képzelni.

2. Melyik szóra gondoltam? A meghatározások alapján írd be a hiányzó betűt vagy betűket! **6/**

a) Kiránduláson használt lábbeli: t__raba__ancs

b) Kerékpár: b__ci__li

c) Növények locsolására használjuk: __nt__z__ka__a

d) Titokzatos, megfejtethetetlen jelenség: re__té__

e) Fiatalabb lánytestvérem: h__g__m

f) Olyan ember, aki nem szorul másnak a támogatására, segítségére: ö__á__ó

3. Karikázd be azoknak a szavaknak a betűjelét, amelyeket helyesen választottuk el! **8/**

a) fe-le-lős	b) fel-ál-lít	c) sze-mü-veg	d) va-ka-ród-zik	e) me-ne-dzser	f) el-súly-lyed
g) ba-rá-tom-ért	h) ál-lo-más	i) fül-hall-ga-tó	j) leg-el-ső	k) tech-ni-ka	l) boksz-ol

4. Lásd el -val/-vel raggal az alábbi szavakat!**7/**

könny: _____

arany: _____

szív: _____

az: _____

retesz: _____

Kodály: _____

kulcs: _____

5. Állítsd betűrendbe az egyes sorokban található szavakat! Számozással (1, 2) jelöld a helyes sorrendet!**9/**

a) kinn (___) – kint (___)

b) elől (___) – elől (___)

c) öcsi (___) – öccse (___)

d) Harkány (___) – harkály (___)

e) bojt (___) – bolyt (___)

f) kassza (___) – kaszt (___)

g) kiáltás (___) – kiállítás (___)

h) bodza (___) – bodnár (___)

i) hívat (___) – hivatal (___)

6. feladat**10/**Írj két olyan szót, amely **u**-ra végződik! _____, _____Írj két olyan szót, amely **ü**-re végződik! _____, _____Írj két olyan növénynevet, amelyben **j** van! _____, _____Írj két olyan madárnevet, amelyben **ly** van! _____, _____Írj két olyan szót, amely **ly**-jel kezdődik! _____, _____**Összesen: 60 pont****Elért pontszám: _____**